

Výbuchy a bezpečnosť :)

Veľkosť výbuchov na plátne býva rôzna, od výbuchov malých modelov až po vyhadzovanie celých budov do povetria. Vo vojnových filmoch sú najbežnejšie umelé bomby a granáty. Výbuchy treba robiť bezpečne, pretože na takých scénach sa väčšinou zúčastňujú herci a kaskadéri.

Britský špecialista na zvláštne efekty Cliff Richardson hovorí: „Je až zarážajúce, ako blízko môžete stáť vedľa diery v zemi s niekoľkými kilogramami gileginitu, ktorý vyhodí do vzduchu pár ton zeminy“.

Richardson uskutočnil jeden zo svojich najväčších výbuchov pri nakrúcaní filmu *Bitka o Anglicko* (1969), keď mal so svojimi spolupracovníkmi za úlohu vyhodiť do povetria obrovský letecký hangár.

„Vnútri v hangári sme nechali zrúcať priehradky a tím sme oslabili konštrukciu tak, že strecha hangára prakticky spočívala na tridsiatich tehlových pilieroch“, vraví Richardson. „Do pilierov sme navrtali stopäťdesiat dier, do ktorých sme potom umiestnili vložky s výbušninou, prepojené cordtexovou zápalnou šnúrou. Bolo treba pridať množstvo dodatočných efektov, aby výbuch vyzeral veľkolepo, ako napríklad dve fugasové nálože, čo je typ mìnometného náboja, v tomto prípade s dvestolitrovými plechovými sudmi benzínu, ktoré sa dajú odpáliť horizontálne alebo vertikálne. Použil som jeden vertikálne, aby som vytvoril výbuch podobný ohnivej guli, prerážajúcej strechu. Dvere hangára sme zalepili cordtexom a vnútri sme zavesili maketu lietadla spitfire. Horizontálnu fugasovú nálož sme nastavili tak, aby vytvorila ohnivú stenu, ktorá spitfire i roztrieštené dvere odhodí von cez cestu“.

Vo vedecko-fantastických filmoch majú špecialisti na efekty často za úlohu vyhodiť do povetria celé planéty, ako to bolo v *Hviezdnych vojnách* a v *Supermanovi*. Maketa planéty sa zavesí na stropu nad pódium a kamera ju sníma zdola. Keď nálož vybuchne, úlomky odletujú smerom ku kamere a vzniká tak dojem vesmírnej explózie.

Výbuch na ľade

V tejto scéne z filmu *James Bond - Dych života* (1987) vletel francúzsky kaskadér Joe Cott v aute Jamesa Bonda do drevenej kôlne na člny a tlačil ju pred sebou po zamrznutom jazere. Potom si prerazil cestu von. O niekoľko sekúnd vyhodil pyrotechnik kôľnu do povetria.